

ски пѣсни отъ XVI и XVII в.", „Майстори клависенисти отъ XVII и XVIII в.", „Развлѣчение на фр. музиканти презъ XVII и XVIII в." и „Репертуаръ отъ религиозна и духовна музика".

Експресионизъмъ (отъ френското expression = изразяване) е едно ново направление въ музиката, чиято сѫщност се състои въ не-посрѣдното изразяване на вѫтрешни (душевни) преживѣвания — противно на импресионизма, който рисува външни случки. Е. е отрицание на традиционното, и неговите последователи се стремятъ да създадатъ нови форми, като си служатъ и съ елементите на екзотичната музика: ритъмъ и мелодия.

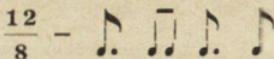
Екстения (отъ гръцкото *Extēuo* = разтягамъ) въ източната православна църква е особенъ видъ, (възгласяна отъ дякона) — протегнато произнесена, усърдна молитва за разни лица и нѣща (предмети), или съединение на нѣколко молитви, обгръщащи всички нужди и потрѣби на християнския животъ, на които пъвцитъ отговаря съ „Господи помилуй“, „Подай, или Тебе Господи“. Има 4 вида Е-нии: велика, малка, сугуба и просителна. Особенъ видъ Е. е заупокойната Е. Великата Е. се чете въ началото на богослужението, състои се отъ 12 прошения, и започва съ думитѣ: **Миромъ Господу помолимся**. 11 отъ тѣхъ пъвцитъ завршватъ съ „Господи, помилуй“, а двадесетата съ „Тебе, Господи“. „Малката Е.“ е начало и край на великата. Тя започва съ „Паки и паки миромъ Господу помолимся“. „Заступи, спаси“... Сугубата Е. се състои отъ прошения, които пъвцитъ свршватъ съ „Господи помилуй“ (3 пжти). Тя започва или: „Речемъ вси отъ всяка души и отъ всего помышления нашего рцемъ“, или: „Помилуй насъ, Боже, по велицѣ милости Твоей, молимъ Ти ся, услыши и помилуй“. Просителната Е. се състои отъ прошения, които пъвцитъ довршватъ съ „Подай, Господи“; тя започва: „Исполнимъ молитву нашу Господеви“. Съ просителната Е. се просятъ висшиятъ духовни блага,

Екуабилменте, ит. equabilmente — по сѫщия начинъ (simile).

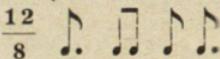
Екъ, Йоханъ Фридрихъ — Eck, Johann Friedrich — цигулковъ-виртуоз и компонистъ, род. 1766 въ Манхаймъ, умр. 1810 въ Бамбергъ, хофмузикусъ, концертмайсторъ и капелмайсторъ въ Мюнхенъ, писалъ б концерта за цигулка и едно концертанте за 2 цигулки.

Ела, Джонъ — Ella, John — английски музикаленъ писателъ, род. 19 дек. 1802 въ Тирскъ, умр. 2 окт. 1888 въ Лондонъ, писалъ: „Четива върху драматическата музика“ — (1872), „Лични спомени за Майерберъ, съ анализи за Хугеноти“ (1868) и др.

Елбасанче — народенъ танцъ, носящ името си отъ албански градъ Елбасанъ, и танцување еднакво отъ албанци и македонски българи, така че не може да се каже какъвъ е повече — албански или български. Е. е бавенъ, тържественъ танцъ, съ тежки движения, имащи мажки характеръ. Но-тира се въ неправилния тактъ

Въ сѫщия тактъ се нотира и буйната шопска игра „Петруна“, но съ тройка въ края

(Гл. Петруна и Чамче).

Елваръ, Антуанъ Амабль Ели — Elvart, Antoine Amable Elié — плодовитъ франц. компонистъ, учень, теоретикъ и даровитъ музик. писателъ, род. 18 ноемв. 1808 въ Парижъ, умр. 14 окт. 1877 с. т., ученикъ на Парижката консерватория, асистентъ на Райха въ сѫщата; 1834 получава голѣмата „Римска премия“, а следъ завръщането си отъ Италия е професоръ по хармония въ консерваторията. Творби: една симфония съ хоръ, меси, Те деуми, канати и оратории — „Ной“, „Сватбата въ Кана“, „Раждането на Ева“, лирически сцени и нѣколко опери: „Савската царица“, „Трите Иерусалима“ и др. Теоретични съчинения: „Елементарни музикални етюди“ (1845), „Учение за акордитѣ“, „Малъкъ наржчикъ по хармония“, „Учебникъ по контрапунктъ и фугата“ (1845), „Контрапунктъ и фугата“, приложени въ единъ идеаленъ